

Dyrevelferdsplan

Stavanger
kommune

Høringsutkast til behandling i Utvalg for miljø og utbygging 30. mars 2022

Innhold

Innledning.....	3
Utfordringer knyttet til dyrevelferd	4
Dyrevelferdsarbeid i dag	6
Organisasjoner med samarbeidsavtale med kommunen.....	7
Selskapsdyr	8
Be om hjelp.....	9
Ville dyr.....	10
Dyr i landbruket.....	12
Dyrevelferd i framtida	14
Handlingsplan.....	16
Oppsummering.....	18

Alle bilder av katter er tatt av T. Monsen.
Øvrige bilder tatt av Stavanger kommune

Innledning

Hva menes med dyrevelferd? Lov om dyrevelferd definerer at dyr har egenverdi uavhengig av den nytteverdien de måtte ha for mennesker. Dyr skal behandles godt og beskyttes mot fare for unødige påkjenninger og belastninger. Det er flere lover og regler som regulerer dyrehold og dyrevelferd, se vedlegg 2 for utdypende informasjon om dette. Regelverket for dyrevelferd i Norge er utarbeidet ut i fra *De fem friheter*, definert av Brambell-kommisjonen i Storbritannia i 1965:

- **Frihet fra sult, tørste og feilernæring**- ved at dyra har fri tilgang på friskt vann og en diett som opprettholder god helse og trivsel.
- **Frihet fra fysisk ubehag** - ved at dyra holdes i egnet levested med komfortabel liggeplass og ly for vær og vind.
- **Frihet fra smerte, sykdom og skade** - ved forebygging, rask diagnostisering og behandling.
- **Frihet til å utøve normal atferd** - ved at dyra får nok plass i egnede driftssystemer og samvær med dyr av samme art.
- **Frihet fra frykt og stress** - ved at dyra holdes og behandles på en slik måte at de unngår vedvarende frykt og stress.

Lov om dyrevelferd, eller dyrevelferdsloven som den ofte omtales som, er den viktigste loven vi har på dette området i Norge. Det er dyreeier som har ansvar for eget eller egne dyr, og plikter seg å sette seg inn i hvilke behov dyret har for at det skal ha et godt liv. Alle som kommer over et sykt, skadd eller hjelpeløst dyr, har plikt til å hjelpe dette. Mattilsynet og politiet har myndighet etter Dyrevelferdsloven og håndhever dette regelverket, enten gjennom vedtak eller bøter.

Denne planen vil ha en gjennomgang av hva vi gjør i dag og hva vi ønsker å gjøre fremover.

Tabell 1. Oversikt over ansvarsfordeling innen dyrevelferd i Norge.

Aktør	Informasjon
Dyreeier	Dyreeier er ansvarlig for dyret og plikter å sette seg inn i hvilke behov det har og hva som skal til for at dyret får et godt liv.
Innbyggerne	Enhver som kommer over et sykt, skadet eller hjelpeløst dyr har plikt til å hjelpe dette. Dersom det er større dyr som for eksempel hjortedyr skal politiet kontaktes.
Mattilsynet og politiet	Mattilsynet og politiet håndhever regelverket. De har myndighet etter Dyrevelferdsloven og kan for eksempel fatte vedtak eller gi bøter.

Mål

- **Målet med dyrevelferdsplanen for Stavanger kommune er å sikre at dyr blir godt ivaretatt i alle ledd i kommunens arbeid; vi ønsker også å sørge for at innbyggerne skal kunne gi et best mulig liv til sine selskapsdyr.**
- **Vi vil tydeliggjøre hvor innbyggere kan henvende seg for å få hjelp, i tillegg til å øke søkelyset og kompetansen på dyrevelferd innad i kommunen.**

Utfordringer knyttet til dyrevelferd

Mattilsynet mottar bekymringsmeldinger både fra privatpersoner og offentlig ansatte om brudd på dyrevelferdsloven. Disse meldes oftest i fra på Mattilsynets hjemmesider via deres portal for «Varsle om dyr». Her kan man varsle om ulike forhold, blant annet mishandlede eller vanstelte dyr, smittsomme dyresykdommer, døde eller sjuke fugler og døde produksjonsdyr. Innbyggere og observatører oppfordres til å varsle Mattilsynet hvis noen

- Utsetter dyr for vold eller annen brutal behandling
- Ikke gir dyr nok fôr eller vann
- Ikke gir syke eller skadde dyr forsvarlig behandling
- Har forlatt dyr i hjelpeløs tilstand
- Har svært skitne eller ustelte dyr
- Holder dyr på steder som er farlige, svært skitne eller av andre grunner er uegnet for dyrene.

I 2021 mottok Mattilsynet 174 bekymringsmeldinger for dyr i Stavanger kommune. I tabellen nedenfor følger en oversikt over antall bekymringsmeldinger per dyreslag. En kan se at hund er klart høyest representerte dyreslag i denne statistikken, og nest øverst er katt.

Tabell 2. Oversikt over antall bekymringsmeldinger til Mattilsynet per dyreslag i Stavanger kommune, 2021.

Dyreslag	Antall bekymringsmeldinger
Selskapsfugler	4
Esel	2
Geit	1
Gnagere	4
Hest	1
Hobbyhøns	14
Hund	83
Kanin	12
Katt	30
Sau	12
Storfe	9
Reptiler	2

Hund

Bekymringsmeldinger om hund varierer fra dyr som står hjemme alene over lengre tid, mangel på lufting, bruk av fysisk straff og vold, og hunder som står ute uten ly. Noen meldinger gjelder syke hunder som ikke får oppfølging fra veterinær, uforsvarlig oppdrett av hund, eller ulovlig import av hunderaser. Hunder er ofte ID-merket og det er lett å vite hvem som er eier og har ansvar for dyret. Tilbakemeldinger fra Mattilsynet er at det høye antallet bekymringsmeldinger knyttet til hund skyldes at det er mange meldinger på samme dyrehold, det er ikke 83 forskjellige eiere.

Katt

Mange henvendelser gjelder hjemløse katter og kattekolonier i Stavanger kommune. Det er i hovedsak snakk om små kolonier, noen blir matet av en dyrekjær person, andre ikke. Her er det vanskelig å ansvarliggjøre eier.

Ekte villkatter finnes ikke i Norge. Katter som lever vilt har enten kommet bort fra eieren sin, andre er født utendørs av hjemløse mødre. De fleste katter som kommer bort hjemmefra er 2-3 år gamle

ukastrerte hannkatter. Ukastrerte hannkatter kan gå langt for å finne hunnkatter med løpetid, underveis kan de lett bli utsatt for ulykker eller skader i slåsskamp med andre hannkatter.

Hjemløse dyr

I Stavanger kommune har vi en utfordring knyttet til hjemløse dyr, spesielt katte- og kaninkolonier. Begge arter har en høy reproduksjonsrate; 1 katt blir fort til 10 i løpet av 1 år, og etter 2 år kan det ha blitt over 30 nye katter. Hjemløse dyr er utsatte for mangel på mat, risiko for sykdom, og frostskafer i vintersesongen. I disse tilfellene er det vanskelig å ansvarliggjøre eier.

Kanin

Meldinger om kanin gjelder som oftest dyr som er plassert i for små bur, og noen av meldingene gjelder kaniner i Sørmarka-kolonien. Vi har hatt kaninkolonier både på Rennesøy, Fjøløy og Ullandhaug. Trolig er noen av kaninene satt ut, andre kan ha rømt eller kommet bort på annet vis, og så er det avkom av kaniner som er satt ut flere år tilbake i tid. Det er viktig å gjøre innbyggerne oppmerksomme på at tam-kaniner er avlet for et liv inne, de er ikke tilpasset et liv ute og kan derfor komme til å lide dersom de settes ut. Det er dessuten ikke tillatt etter Naturmangfoldloven å sette fremmede arter ut i Norsk natur. Kanin er ikke naturlig hjemmehørende i Norge.

Andre utfordringer

Andre utfordringer knyttet til dyrevelferd kan komme av følgende:

- Mangel på informasjon eller forståelse av hva et godt dyrehold er, og hvilke behov dyret har.
- Fysisk eller psykisk uhelse som kommer i veien for å gi dyret det det trenger av oppfølging, mat eller veterinærhjelp.
- Redsel for å be om hjelp, eller problemer med å vite hvor en skal henvende seg.
- Mangel på økonomiske midler til for eksempel veterinærhjelp.

Vi har også fått innspill om at det er vanskelig å vite hvor en skal henvende seg, for eksempel dersom en har behov for veiledning eller hjelp.

Dyrevelferdsarbeid i dag

I dag har Stavanger kommune ikke direkte ansvar for dyrevelferd. Det er dyreeier som er ansvarlig for dyreholdet, og Mattilsynet og politiet har myndighet etter blant annet dyrevelferdsloven. Stavanger kommune har et godt samarbeid med Mattilsynet, frivillige organisasjoner som jobber med dyrevelferd, og dyreeierne.

Enkelte ansatte i kommunen møter dyrevelferdsproblematikk i forbindelse med sitt arbeid med mennesker. Dette er for eksempel ansatte i helse, rusomsorg og krisesenter.

Kommunen jobber også direkte med dyrevelferd. Dette er knyttet til situasjoner hvor dyr truer menneskers helse, viltlevende dyr og dyrevelferd hos produksjonsdyr.

Tabell 3. Oversikt over avdelinger i kommunen som er i direkte kontakt med dyr og dyrevelferd.

Hvem	Hva	Hvordan
Helsesjefen, miljøretta helsevern	Ivaretar kommunens rolle når dyr truer menneskers helse	Samarbeider med Dyrebeskyttelsen Sør-Rogaland om selskapsdyr og reduksjon av hjemløse katter
Idrett og utemiljø	Ansvar for forvaltning av hjortevilt og skadet vilt	Vaktordning for skadet vilt: utrykninger og rådgivning
	Fagavdeling for naturmangfold	Forvaltning av park, natur og verneområder
	Hittehund-mottak	I samarbeid med Viking redningstjeneste og politiet; tar i mot hunder i påvente av funn av eier
	ID-scanning av funnet, døde katter	Identifisere eier av dyret
Landbruks- og havbrukskontoret	Ivaretar kommunens rolle for dyrevelferd hos produksjonsdyr	Jobber tett med bøndene i kommunen og kan melde ifra til mattilsynet ved mistanke om dårlig dyrehold
		Kan gi trekk i produksjonstilskudd som middel, dersom rapport fra mattilsynet viser at det er nødvendig

Hittehund-mottak

Hunder som kommer på avveie blir fanget inn av Viking redningstjeneste. Er hunden er ID-merket blir eier kontakt og hunden levert tilbake. Dersom det ikke er mulig å finne eier, blir hunden levert til hittehund-mottak på Gausel fritidsgård. Mottaket drives av Stavanger friluftssenter som er en del av avdeling Idrett og utemiljø, i samarbeid med Rogaland politidistrikt og Viking redningstjeneste.

Organisasjoner med samarbeidsavtale med kommunen

Kommunen har samarbeidsavtaler med Dyrebeskyttelsen Sør-Rogaland og Dyrebeskyttelsen Norge, avdeling Nord-Jæren. Til sammen mottar de to organisasjonene utbetalt kr 450 000 i året fra Stavanger kommune. Midlene skal i all hovedsak gå til sterilisering av hjemløse katter, behandling av syke, hjemløse katter og drift av mottakssenter.

Kommunen ønsker å se på muligheten for at også andre organisasjoner kan få støtte til tilsvarende oppgaver. Forutsetningen vil være som i dag – at det legges frem dokumentasjon på hvor katter er fanget inn, kvitteringer fra veterinær på sterilisering/kastrering og eventuelt nødvendige medisiner.

Men det må også stilles krav til hvor lenge en katt kan bli værende hos organisasjonene før den blir omplassert eller avlivet. Det er ikke god dyrevelferd å ha for mange katter på et sted, og det må tas hensyn til mulig stress og smitte. Stavanger kommune ønsker å oppfordre organisasjonene til å samarbeide om det felles målet som er å sikre at dyr blir godt ivaretatt.

Dyrebeskyttelsen Sør-Rogaland

Stavanger kommune gir årlig støtte på kroner 150 000 til Dyrebeskyttelsen Sør-Rogaland for sterilisering og kastrering av ville katter, og mottar også støtte til drift av «huset på Hinna» på kroner 150 000. Denne driftsstøtten ble vedtatt av Stavanger formannskap i sak 110/13, og det er Helsesjefen/Miljørettet helsevern som ivaretar dette samarbeidet. «Huset på Hinna» er en mellomstasjon der organisasjonen tar seg av hjemløse katter fram til de kan omplasseres.

Samarbeidet mellom kommunen og Dyrebeskyttelsen Sør-Rogaland startet med en avtale i 1994. Det var oppstått et problem med ringormsmitte som ble overført fra eierløse katter til barn. Stavanger kommune besluttet å fange inn og avlive eierløse katter, og inngikk derfor et samarbeid med Dyrebeskyttelsen Sør-Rogaland. I 1996 ble det inngått en avtale om sterilisering av eierløse katter i stedet. Samarbeid om sterilisering av eierløse katter fungerer godt.

Organisasjonen fanger inn eierløse katter og sørger for sterilisering og omplassering dersom det er mulig. Syke og skadde katter, eller katter som ikke er mulig å omplassere avlives. Utbetaling skjer etter at det er fremlagt dokumentasjon på hvor katten er fanget inn, i tillegg til kvittering fra veterinær.

Dyrebeskyttelsen Norge, avdeling Nord-Jæren

I forbindelse med behandling av Handlings og økonomiplan 2022 -2025 ble det vedtatt at Dyrebeskyttelsen Norge, avdeling Nord-Jæren skal motta en årlig støtte på kr 150 000 for å gi mulighet til både å drive Hjelpesenteret, behandle hjemløse dyr og finne nye hjem til disse.

- **Organisasjonene og kommunen skal samarbeide for å gi alle dyr i Stavanger kommune et best mulig liv.**

Selskapsdyr

Katte- og kaninkolonier

I arbeidet for å redusere katte- og kaninkolonier er kommunens samarbeid med dyrevelferdsorganisasjonene og Mattilsynet svært viktig. For å hindre at det settes ut dyr vil vi informere om hvilke konsekvenser dette har for dyrene på kommunens hjemmeside. Vi vil også kjøre kampanjer som viser betydningen av ID-merking og sterilisering.

- Kommunen har egen skanner for å sjekke ID-merker på trafikkdrepte dyr, for å gi beskjed til eier. Vi håper at dette vil gjøre innbyggerne mer innstilte på å ID-merke dyrene sine.

Transport av selskapsdyr

Selskapsdyr blir i likhet med andre dyr stresset av transport. Høy temperatur, lite rom for bevegelse, rare lyder er eksempler på faktorer som gjør bil- og togturer til stressende opplevelser. Det er viktig at transport skjer på forsvarlig måte for å sikre god dyrevelferd. Transport av selskapsdyr over landegrenser for salg er strengt regulert av lovverk, men det er grunn til å tro at ikke alle selskapsdyreiere er bevisste sitt ansvar. Også her er informasjonsarbeid viktig.

Be om hjelp

Mating av katter

Dersom du mater en katt og den oppsøker deg for mat, regnes du som ansvarlig for katten. Dette er ikke alle klar over dette. En katt kan fort bli til flere, og etter hvert kan du få et høyt antall katter som er vanskelige å ivareta. I slike tilfeller er det viktig å be om hjelp fra for eksempel en dyrevelferdsorganisasjon, før omfanget blir for stort.

Hjelp til lufting og stell av dyr

Dersom du av ulike grunner har problemer med å ivareta ditt eget dyr, er det svært viktig at du ber om hjelp. Det finnes en rekke frivillige organisasjoner og enkeltpersoner som ønsker å hjelpe med hundelufting, noen riktignok mot betaling. Frivilligsentralen i Stavanger kommune kan i noen tilfeller også hjelpe til.

Det er viktig å understreke at dyreeier også må ivareta seg selv, det er ingen skam i å be om hjelp i vanskelige tider.

Ville dyr

Ville dyr har også behov for de fem frihetene som ble utarbeidet av Brambell-konvensjonen, selv om de ikke har noen «eier» som kan ansvarliggjøres. Det er derfor viktig å sikre gode levesteder med god tilgang på mat. Tilgang på mat sikres ved å ivareta et godt økosystem, og større, sammenhengende grønnsystemer med naturlig vegetasjon. Død ved er for eksempel en forutsetning for å sikre et fungerende økosystem; det er viktig for at det skal bli nok insekter som mat til for eksempel svaler, fluesnappere og hakkespett. Ekorn er avhengige av døde og døende trær som de kan bygge hi i, dette gjelder også flere uglearter. Derfor kalles død ved ofte for «det mest levende i skogen».

- **Kommunen skal sikre gode levesteder for kommunens ville dyr.**

Piggsvin

I de fleste boligområdene i Stavanger kommune lever det piggsvin. Piggsvin er en art som nylig har kommet inn på rødlista, årsaken er at den er i sterk tilbakegang i Norge. Piggsvinet trives godt der vi mennesker bor, men endringer i vår måte å leve på har påvirket bestanden negativt. Bestands-nedgangen kommer av mangel på mat og gode plasser å overvintre, i tillegg til konflikter med biler og robotgressklippere.

Vinteren er en kritisk periode, spesielt for unge piggsvin. Tilgang på mat og gode plasser å lage hi er avgjørende for overlevelse den første vinteren.

Piggsvin lever av virvelløse dyr: insekter, mark, og snegler. Utbygging, fortetting, og ryddige hager gjør at det er mindre insekter og mark, det er også få materialer å lage hi av. I tillegg er det få grønncorridorer med vegetasjon som piggsvinet kan ferdes uforstyrret. Dette er viktig å ha for hannpiggsvin, som kan vandre over 5 km og ha flere soveplasser der de ligger gjemt om dagen.

- **Vi vil oppfordre innbyggerne til å tenke på biologisk mangfold også i egen hage.**

Forslag til tiltak man kan gjøre i egen hage er

- Ha variert vegetasjon med busker, blomster og åpne flater.
- Ha komposthaug og «uryddige» områder i hagen; hauger med løv kan være viktige for å bygge hi.
- Insektvennlige blomster og død ved er nødvendig for mattilgangen.

- **Stavanger kommune jobber med å sikre grønncorridorer og insektvennlige friområder.**

Vi vil også minne befolkningen om å kjøre forsiktig, i tillegg til å la robotgressklippere gå på dagtid når piggsvinene ikke er aktive.

Viltvakt

Det er ikke bare piggsvin som kommer i konflikt med oss mennesker. Et stort antall rådyr, hjort, og fugl drepes eller skades i trafikken hvert år. Stavanger kommune har en egen vakttelefon (telefonnummer: 400 33 277) for skadde, ville dyr, som betjenes 24 timer i døgnet.

Ville dyr har det ikke godt i fangenskap, og stress gjør at rehabilitering er lite aktuelt. Rehabilitering er svært resurskrevende, og ville dyr har gjennomgående lav overlevelse etter behandling i fangenskap. Kommunen praktiserer derfor å hjelpe dyrene i vill tilstand så langt som mulig, og avliver dyr som ikke kan bli friske. Når det gjelder truede og sjeldne arter, så har vi et samarbeid med frivillige som forsøker å rehabiliterer i tilfeller der det er håp for overlevelse.

- **Kommunen skal ivareta god dyrevelferd for alle ville dyr.**

Dyr i landbruket

Kommunens landbrukskontor har den daglige dialogen med bønder i kommunen. Landbrukskontoret har fokus på dialog med bøndene, og godt samarbeid med bondeorganisasjonene som også har dyrevelferd og den psykiske helsen til bonden på dagsorden.

Veterinærtjenester til produksjonsdyr

En av kommunens primære oppgaver i landbruket er å sørge for tilfredsstillende tilgang på tjenester fra dyrehelsepersonell for produksjonsdyr etter dyrehelsepersonloven. Ordningen skal sikre at det i kommunal regi blir etablert klinisk vakt for veterinærer i alle deler av landet. Dette innebærer at det nødvendig veterinærvakt skal kunne skaffes utenom ordinær arbeidstid. Klinisk veterinærvakt er en nødvendig del av beredskapen mot alvorlige smittsomme dyresykdommer og viktig for å opprettholde god dyrevelferd. Vaktordningen administreres av landbruks- og havbruksavdelingen i kommunen.

Det er inngått en avtale med veterinærer som deler vaktene i sine respektive områder. Vaktene går alle dager fra kl. 16.00 til påfølgende dag kl. 08.00. Det er to vakt-distrikt i kommune; Stavanger vakt-distrikt hvor vaktene deles mellom 5 veterinærer, og Finnøy vakt-distrikt som deles mellom 3 veterinærer. Kommunen mottar vakt- og administrasjonstilskudd fra landbruksdirektoratet for å ivareta denne ordningen.

Transport av produksjonsdyr

Lange transportetapper er svært stressende for dyr. Det er viktig at transport skjer på forsvarlig vis for å sikre god dyrevelferd. Transport av produksjonsdyr er strengt regulert av nasjonalt og internasjonalt lovverk, nærmere beskrevet i vedlegg 2 til denne planen. Likevel transporteres dyr over store strekninger for å slaktes. Dette er et resultat av rasjonalisering og er et nasjonalt problem.

Dyretragedier

I tilfeller hvor det oppstår dyretragedier i landbruket ligger det ofte personlige tragedier og psykisk lidelse hos dyreeier bak. Å sitte alene med mørke tanker er tungt, og det kan være vanskelig å be om hjelp. Det er derfor svært viktig å bryte ned tabu rundt psykisk helse, for å gjøre terskelen for å snakke om disse tingene lavere.

Kommunen vil ha økt søkelys på psykisk helse blant bønder, blant annet gjennom treffpunkt som for eksempel bondekafer. Bondekafer er treff landbrukskontoret i kommunen arrangerer for bøndene. Her blir relevante saker og nyheter tatt opp. Betydningen av å søke hjelp og lenke til Norsk landbruksrådgivnings hjelpetelefon vil bli publisert på Stavanger kommune sin hjemmeside for dyrevelferd.

- **Å sikre at dyreeier har det bra er viktig for å sikre god dyrevelferd.**

Hobbyhold av husdyr

Mattilsynet melder at det forekommer problemer knyttet til hobbyhold av husdyr. Dette kommer trolig av mangel på kunnskap, ikke av vilje. Det er viktig at dyreeier er bevist sitt ansvar, hva dyret trenger og hvordan en reduserer smitte av for eksempel av fugleinfluensa. Det er viktig å registrere seg hos Mattilsynet for å få nødvendig informasjon om smittesituasjon og tiltak.

Dyrevelferd i framtida

For å sikre god dyrevelferd for dyr i Stavanger kommune i framtida er det viktig at dyreeiere vet hvor de kan finne informasjon og hjelp, at de frivillige organisasjonene kan ha en forutsigbar drift og at det er et samarbeid på tvers av aktørene.

I arbeidet med dyrevelferdsplanen er det identifisert tre nødvendige innsatsområder for å forbedre dagens arbeid med dyrevelferd:

- Støtte og oppfølging av bonden.
- Samarbeid mellom kommunen, Mattilsynet og de frivillige organisasjonene.
- God tilgjengelig informasjon og oversikt over aktører på kommunens nettside.

Bondelagene

Landbrukskontoret vil arrangere fagdager og samlinger for bøndene i kommunen, hvor tema skal være psykisk helse hos bonden. Disse samlingene vil være i samarbeid med Bondelagene.

Dialogmøter

Stavanger kommune skal fortsette det gode samarbeidet med Mattilsynet og de frivillige organisasjonene, og søke å forbedre det ytterligere. Det vil gjennomføres årlige dialogmøter mellom partene.

Internettside

Kommunen vil opprette en informasjonsside på kommunens hjemmesider hvor innbyggere, organisasjoner og andre aktører kan finne informasjon og veiledning om dyrevelferd.

«Se sammenhengen»

Svært mange ansatte i kommunen kommer i kontakt med dyrevelferd i sitt daglige arbeid. Ettersom hvert fjerde hjem har et selskapsdyr er det viktig å ha dyrevelferd i bakhodet også der mennesker er i kriser. Dette kan være alt fra rusomsorg, psykisk helse, krisesenter, kriminalomsorg, boligkontoret, eller hjemmesykepleien.

«Se sammenhengen» er et felles prosjekt mellom NMBU (Norges miljø- og biovitenskapelige universitet) veterinærhøgskolen, Krisesentersekretariatet, og Dyrebeskyttelsen Norge. I prosjektet har de satt søkelys på sammenhengen mellom vold i nære relasjoner og vold mot dyr. [Se sammenhengen](#) har utviklet veiledere og arrangert seminar. Kommunen ønsker å styrke kompetansen til sine medarbeidere i møte med dyr i krise, og vil derfor oppfordre til å delta på seminarer og lese seg opp på dette temaet.

- **Det er et mål at kommunen skal være en støtte til innbyggerne, og kjenne til verktøy og hjelp til dyr - uansett krise.**

Samarbeid

Godt samarbeid er en viktig forutsetning for å få gode resultater i arbeidet med dyrevelferd. Det er viktig at vi har god informasjonsflyt på tvers av ulike avdelinger og fagfelt internt i kommunen. Dette er noe som det jobbes med på flere måter, blant annet ved å synliggjøre arbeidet med mennesker og dyr.

Informasjonskampanjer

Stavanger kommune vil delta i et samarbeid om informasjonskampanjer sammen med Sandnes kommune og Mattilsynet, avdeling Sør-Rogaland, Sirdal og Flekkefjord. Kampanjene vil blant annet ta for seg betydningen av sterilisering, ID-merking og at tamme dyr ikke skal settes ut. Også andre kommuner vil få mulighet til å delta i samarbeidet dersom de ønsker det.

Redusert pris på sterilisering og kastrering hos veterinæren fra 12. til 16. februar.

Som katteeier er du med å bidra til hvor stor kattebestand byen vil få om noen år. Er du ditt ansvar bevisst? Har du omsorg for din egen katt, bør du også tenke på følgene for alle kattungene i fremtiden.

Mattilsynet – statens tilsyn for planter, fisk, dyr og næringsmidler – gjennomfører denne våren en kampanje i samarbeid med Miljørettet helsevern, Dyrevernemnda og Dyrebeskyttelsen. Målet er: Ingen hjemløse katter i Stavanger!

Følgende smådyrsklinikker tilbyr kastrering/sterilisering av katt til 600,-/1200,-
Dyreklinikken Hafslund Bru, 51 59 67 00
Dyrlege Abrahamsens smådyrsklinikk, Tasta, 51 53 80 80
Gjesdal Dyreklinikk AS, 51 61 19 70
Hinna Dyreklinikk AS, 51 81 90 90
Sandnes Smådyrsklinikk ANS, 51 66 69 98
Sele Dyreklinikk DA, 51 42 33 00
Stavanger Smådyrsklinikk, 51 51 00 60
Strand veterinærkontor smådyrsklinikk, 51 74 82 60
Tu Dyreklinikk AS, 51 78 85 90

Ser du en katt som lider?
Ta kontakt med oss på telefon 06040.

Statens tilsyn for planter, fisk, dyr og næringsmidler **Mattilsynet**

Eksempel på informasjonskampanje.

- **Vi skal fortsette et bredt samarbeid med organisasjoner, bondelag og andre offentlige aktører for å sammen gjøre kommunen bedre for dyr på både to og fire bein.**

Handlingsplan

I tabellen nedenfor er det listet opp ulike problemer knyttet til dyrevelferd, og hvordan disse skal håndteres. Listen er ikke uttømmende, og vil administrativt revideres hvert år etter dialogmøte med organisasjonene.

Tabell 4. Oversikt over noen problemer og forslag til tiltak.

Problem	Hva	Tiltak
Hjemløse dyr	Kattekolonier	Støtte til organisasjoner til sterilisering og drift Samarbeid med Mattilsynet og Sandnes kommune om informasjonskampanjer Informasjon på nettsidene til Stavanger kommune om betydningen av ID-merking og sterilisering
	Kaninkolonier	Informasjonskampanjer, tamme dyr skal ikke settes ut, betydningen av ID-merking og sterilisering
	Hunder på avveie	Hittehund-mottak på Fritidsgården
Landbruk	Akutte skader	Veterinærtjeneste tilgjengelig hele døgnet
	Dyretragedier	Landbrukskontoret vil ha økt søkelys på psykisk uhelse: dialogmøter/fagsamlinger med Bondelag og bønder. Lenke til Norsk landbruksrådgivnings krisebistand for bønder https://hms.nlr.no/krisebistand
	Hobbyhold av produksjonsdyr	Informasjon om betydningen av å registrere seg hos Mattilsynet for å få viktige oppdateringer om smitte
Vilde dyr	Akutte skader	Vakttelefon for skadet vilt – 400 33 277
	Levesteder og mat	Tilrettelegge i friområdene for biologisk mangfold Informasjonskampanjer om piggsvin i boligområder, kjøp forsiktig, ikke la robotklippere gå om natten Betydningen av rotete og insekts-vennlige hager
Selskapsdyr	Transport av dyr	Informasjon om lovverket Informasjon om nødvendige tiltak som luftepauser
	Mangel på kunnskap	Vise til Mattilsynets veiledere for dyrehold Opplyse om kostnaden før en skaffer seg et dyr. Selv om en katt kan være gratis å skaffe, må være forberedt på å betale veterinærutgifter dersom den blir syk
	Mistanke om dårlig dyrehold	Vise til Mattilsynets bekymringsmeldingslenke https://www.mattilsynet.no/varsele

	Hjelp til lufting	Be om hjelp fra ulike frivillige
	Mating av katter	Informasjon om plikter dersom du mater katt, betydningen av å be om hjelp i tide
	ID-skanning	Stavanger kommune ved Idrett og utemiljø vil melde ifra til eier ved funn av trafikkdrepte hunder og katter på kommunale veier. Kommunen vil også starte dialog med andre veieiere om ID-skanning av trafikkdrepte hunder og katter.
Generelt	Samarbeid	Tettere dialog med Mattilsynet, dyrevelferdsorganisasjonene og aktører i landbruket Delta på seminar, for eksempel i regi av «se sammenhengen»
	Søkelys	Ha dyrevelferd i tankene også i de avdelingene som ikke jobber direkte med dyr Vise til veiledere fra «se sammenhengen»
	«Nettside-tre»	Lage en egen oversiktsside med informasjon som omhandler dyr: lenke til veiledere om dyrehold fra Mattilsynet lenke til «bekymringsmeldings-knapp» hos Mattilsynet lenke til Norsk landbruksrådgivnings krisetelefon for bønder lenke til veilederen «se sammenhengen» lenke til informasjonsside om hjortevilt og vaktordning lenke til informasjonsside om hund, hundelufting og hittehund-mottak

Oppsummering

Stavanger kommune ønsker å være en god kommune for alle dyr. For å sikre dette er det viktig at vi jobber med dyrevelferd i alle ledd – har et godt samarbeid med Mattilsynet og dyrevelferdsorganisasjonene – i tillegg til å informere innbyggerne om hva som skal til for at dyr skal ha det bra. Vi vil ha økt søkelys på psykisk helse i landbruket. At dyreeier har det bra er en forutsetning for god dyrevelferd. Vi vil oppfordre innbyggerne til å be om hjelp der det er behov, det finnes mange gode løsninger, for eksempel rådgivning fra Mattilsynet eller hjelp fra frivillige til å lufte hunden.

